

การวิเคราะห์จำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า (Full-Time Equivalent Students: FTES)
ต่ออาจารย์ประจำ ปีการศึกษา 2563-2565 เพื่อพัฒนาการบริหารการจัดการศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต

อนิสา ขนาดผล^{1,*}, ชัยนันต์ ไชยเสน²

¹สำนักงานวิทยาเขตภูเก็ต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต

²คณะกรรมการบริการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต

Received: 19 April 2024

Revised: 6 June 2024

Accepted: 14 June 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์จำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า (Full-Time Equivalent Students: FTES) ต่ออาจารย์ประจำปีการศึกษา 2563-2565 เพื่อพัฒนาการบริหารการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต ผู้วิจัยใช้ข้อมูลจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า ข้อมูลจำนวนอาจารย์ประจำที่ปฏิบัติงานจริง มาวิเคราะห์ตามตารางบันทึกข้อมูลและประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปตามสูตรการคำนวณสัดส่วนจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาต่ออาจารย์ประจำ ค่าความแตกต่างจากเกณฑ์มาตรฐาน ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย ในแต่ละตัวเทียบกับข้อมูลทั้งหมด วิเคราะห์ความท้าทายเชิงกลยุทธ์ ความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์ และโอกาสเชิงกลยุทธ์ จากสภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT) และปัจจัยภายนอก (PESTEL) ผลการวิจัย ภาพรวมทั้ง 3 ปีการศึกษา พบว่า มีสัดส่วนจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำที่ปฏิบัติงานจริงกลุ่มสาขา F01 ร้อยละ 13.89, 13.00 และ 11.14 ตามลำดับ กลุ่มสาขา F02 ร้อยละ 11.33, 8.89 และ 8.61 ตามลำดับ กลุ่มสาขา F03 ร้อยละ 8.49, 8.40 และ 10.43 ตามลำดับ และกลุ่มสาขา F04 ร้อยละ 6.00, 5.37 และ 6.24 ตามลำดับ โดยทุกกลุ่มสาขามีค่าความแตกต่างจากเกณฑ์มาตรฐานไม่เกินร้อยละ 10 อยู่ในระดับคะแนน 5 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานกำหนด จำเป็นต้องให้ความสำคัญในการพัฒนาการบริหารการศึกษาที่สรุปด้วยคำว่า “PHUKET”

คำสำคัญ : นักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า การบริหารการจัดการศึกษา การพัฒนา

* ผู้ประสานงานหลัก; อีเมล: anisa.k@phuket.psu.ac.th

Analysis of Full-Time Equivalent Students (FTES) per Full-Time Faculty Members for Academic Years 2020-2022 for Development of Educational Administration at Prince of Songkla University, Phuket Campus

Anisa Kanadphol^{1,*}, Chainun Chaiyasain²

¹President's Office, Prince of Songkla University, Phuket Campus

²Faculty of Hospitality and Tourism, Prince of Songkla University, Phuket Campus

Received: 19 April 2024

Revised: 6 June 2024

Accepted: 14 June 2024

Abstract

This study aimed to analyze the Full-Time Equivalent Students (FTES) at Prince of Songkla University, Phuket Campus from 2020 to 2022, aiming to enhance educational management. Data on Full-Time Equivalent Students (FTES) and faculty headcount were analyzed using predefined formulas. Deviations from the standard and average student-to-faculty ratios were examined. Strategic challenges, advantages, and opportunities were analyzed using the SWOT and PESTEL frameworks. Over the three academic years, FTES to faculty ratios were found as follows: for the F01 group, 13.89%, 13.00%, and 11.14% respectively; for the F02 group, 11.33%, 8.89%, and 8.61%; for the F03 group, 8.49%, 8.40%, and 10.43%; and for the F04 group, 6.00%, 5.37%, and 6.24% respectively. All groups had deviations from the standard not exceeding 10%, scoring below the set standard of 5. Prioritizing educational management development through the 'PHUKET' model.

Keywords: Full-Time Equivalent Students (FTES), Educational Administration Management, Development

* Corresponding Author; E-mail: anisa.k@phuket.psu.ac.th

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พันธกิจที่สำคัญที่สุดของสถาบันอุดมศึกษา คือ การผลิตบัณฑิตหรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ด้านวิชาการ วิชาชีพ และมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีอาจารย์ที่มีคุณภาพ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ร่วมมือกับทุกภาคส่วน (Office of the Higher Education Commission, 2014) การผลิตบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 ต้องมีทักษะการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง (Transformative Learning) ที่มุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงมุมมอง วิธีคิดให้มีความเข้าใจมุมมองใหม่เกี่ยวกับโลกและตัวเอง จนเกิดวิธีการคิดอย่างเป็นระบบ มีทักษะการเป็นผู้นำ และมีจิตรับผิดชอบต่อสังคม รวมทั้งการพัฒนาบุคลากร (Professional Development) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะ ความรู้ความสามารถของบุคคลให้สามารถปรับตัวและเติบโตในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพตามรูปแบบ วิธีการ และบริบทของแต่ละบุคคลหรือองค์กร รวมไปถึงการใช้เครื่องมือทางการศึกษาที่แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของวิธีการเรียนรู้ต่าง ๆ โดยแสดงเป็นรูปพีระมิดแห่งการเรียนรู้ (Learning Pyramid) ที่มีระดับแตกต่างกันตามลำดับของความสามารถในการเรียนรู้ (Panich, 2013) ศักยภาพองค์กรและผลการดำเนินงานตามจุดเน้นเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับแนวหน้าของโลก (Global and Frontier Research) กำหนดจำนวนอาจารย์ต่อนักศึกษา (Staff/Student Ratio) โดยอ้างอิงข้อมูลจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า (Full Time Equivalent Student: FTES) ซึ่งสอดคล้องกับตัวบ่งชี้การผลิตบัณฑิตที่สำคัญในการประเมินคุณภาพการศึกษา คือ จำนวนสัดส่วนนักศึกษาต่อจำนวนอาจารย์ประจำ (Ministry of Higher Education Science Research and Innovation, 2021) โดย UNESCO (2023) ให้ความหมายว่าจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า คือ นักศึกษาเต็มเวลาหนึ่งคน ถูกกำหนดโดยการคำนวณอัตราส่วนของชั่วโมงเรียนต่อชั่วโมงตามกฎหมายที่นักศึกษาเต็มเวลาศึกษาในระหว่างปีการศึกษา

จากการศึกษาข้อมูลจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า สามารถนำมาใช้คาดการณ์แนวโน้มการลงทะเบียนนักศึกษาในอนาคต ให้ความสอดคล้องกับศาสตร์ในแต่ละสาขาวิชา รวมทั้งมีความเชื่อมโยงไปสู่การวางแผนการดำเนินงานด้านต่าง ๆ เช่น การวางแผนการเรียนการสอน การวางแผนอัตรากำลัง การจัดทำงบประมาณ การจัดสรรทรัพยากรและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพสูงสุด มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ตเป็น 1 ใน 5 วิทยาเขตของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์และเป็นวิทยาเขตนานาชาติที่ประกอบด้วย 3 คณะ 1 วิทยาลัย เน้นการผลิตบัณฑิตที่มีความเป็นเลิศ ระดับปริญญาตรีถึงปริญญาเอก มีหลักสูตรทั้งสิ้นจำนวน 21 หลักสูตร ในช่วงปีการศึกษา 2563-2565 พบปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อบริหารจัดการศึกษา คือ ขาดแคลนทรัพยากร เนื่องจากช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2562-2565 พบว่า รายรับส่วนใหญ่ที่มาจากค่าธรรมเนียมการศึกษาลดลงอย่างต่อเนื่อง และถูกใช้ไปกับค่าใช้จ่ายบุคลากรถึงร้อยละ 45.45, 46.31, 43.51 และ 40.88 ตามลำดับ (Kanadphol, 2023) ส่งผลต่อการสนับสนุนนักศึกษา การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก หรือการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานและโครงการวิจัย ส่งผลต่อบรรยากาศการทำงานภายในองค์กร ปัญหาจำนวนอาจารย์ไม่เหมาะสม คือ มากเกินไปในบางสาขาวิชาและขาดแคลนในบางสาขาวิชา เกิดความไม่สมดุลต่อการจัดการเรียนการสอน ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนการสอนในภาพรวม ดังนั้น มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต จึงเห็นความสำคัญของจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า มีการกำหนดตัวชี้วัดการดำเนินงานเกี่ยวกับจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า อย่างไรก็ตาม การกำหนดตัวชี้วัดดังกล่าวยังขาดการวิเคราะห์จำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา ดังนั้น งานวิจัยนี้จึงมุ่งแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนนักศึกษาเต็มเวลา

เทียบเท่าของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต เปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่ากับความคุณภาพการศึกษาและเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการการศึกษา ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการการศึกษา การจัดการเรียนการสอน การจัดสรรทรัพยากร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี และยกระดับประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผลการดำเนินงานบรรลุ วิสัยทัศน์ “ศูนย์กลางการศึกษานานาชาติ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับแนวหน้าของโลก” (Prince of Songkla University Phuket Campus, 2023)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์จำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำ ปีการศึกษา 2563-2565
2. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต

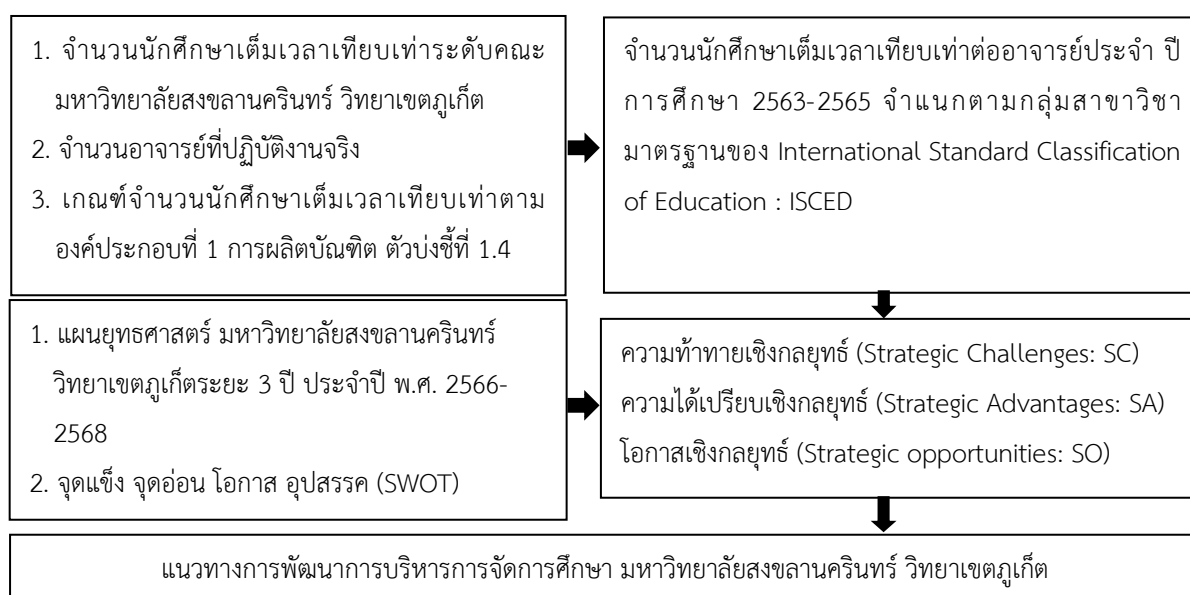
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า (Full-Time Equivalent Students: FTES) พบว่า จำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำ เป็นข้อมูลพื้นฐานของผู้บริหารระดับมหาวิทยาลัยและระดับหน่วยงานที่จะนำไปใช้ในการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับการวางแผน การพัฒนามหาวิทยาลัยหรือหน่วยงาน หากสัดส่วนจำนวนนักศึกษามากกว่าจำนวนอาจารย์ประจำมากกว่าเกณฑ์มาตรฐาน จะส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอน (Siriyota, 2022) ใช้ประกอบการพิจารณาบทวนเพื่อกำหนดกรอบอัตราค่าจ้างอาจารย์ ตลอดจนการนำข้อมูลที่ได้มาไปใช้เป็นกระบวนการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา (Thainta, 2018; Parnpoothong, 2023) ซึ่งผลดังกล่าวมีความสอดคล้องกับ Saengduenchay (2020) ที่กล่าวว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาจากผลการประเมินคุณภาพและนำข้อมูลจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าช่วยให้การพิจารณาบทวนการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์และแผนยุทธศาสตร์เพื่อให้เป็นกลไกเดียวกัน และให้ทุกหลักสูตรได้นำไปพัฒนาระบบประกันคุณภาพ นอกจากนี้การศึกษาในปัจจุบันเผชิญกับความท้าทายมากมาย เช่น จำนวนนักศึกษาลดลง การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีดิจิทัล การเรียนการสอนออนไลน์ อัตราการว่างงานสูงขึ้น และงบประมาณด้านอุดมศึกษาลดลง ปัญหาใหญ่ที่สถาบันอุดมศึกษาต้องต่อสู้ คือ คุณภาพการศึกษา บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีร้อยละ 2.19 ทำงานไม่ได้ทักษะไม่ตรงและคุณภาพไม่ดี ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรสร้างจุดเด่นให้ชัด เช่น มหาวิทยาลัยวิจัย มหาวิทยาลัยเน้นการสอน มหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาชุมชน หรือมหาวิทยาลัยเปิด สร้างทักษะให้นักศึกษาใช้งานได้จริงผ่านกิจกรรมเสริมหลักสูตร และเสริมทักษะที่เป็นประโยชน์ในศตวรรษที่ 21 รวมถึง 10 ทักษะที่รายงานโดยสภาเศรษฐกิจโลก (Bangkokbiznews, 2023; Hansopa et al., 2020) ได้ระบุว่า การเรียนรู้สำหรับครูในปัจจุบันจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาทำความเข้าใจเชิงลึกด้านเนื้อหา กรอบแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดย Zhang (2023) ได้แนะนำว่าควรมีการผสมผสานการสอนแบบเพื่อนร่วมชั้นให้เข้ากับวิธีการสอนอื่น ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น ในขณะที่ผลการศึกษาของ William (1997) กล่าวว่า คุณภาพการวิจัยและคุณภาพการสอนมีอิทธิพลต่อระดับเงินทุนของรัฐบาลที่มอบให้แก่สถาบันการศึกษา การประเมินคุณภาพเป็นสิ่งจำเป็นแต่ไม่เพียงพอสำหรับการปรับปรุงคุณภาพ ซึ่งการประเมินคุณภาพการสอนที่ปฏิบัติมาจนถึงปัจจุบันเกี่ยวข้องกับขั้นตอนและกระบวนการมากขึ้น แต่ไม่ได้เปรียบเทียบกับคุณภาพของบัณฑิตที่ผลิต The ASEAN University Network-Quality

Assurance (AUN-QA) (2020) ระบุว่า การประเมินนักศึกษาถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการศึกษาระดับอุดมศึกษา ผลลัพธ์ที่ได้มีผลกระทบต่ออาชีพนักศึกษา จึงเป็นเรื่องสำคัญที่การประเมินจะต้องดำเนินการแบบมีอาชีพ การประเมินยังให้ข้อมูลอันมีค่าสำหรับมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการสอนและการสนับสนุนผู้เรียน และการศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาสังคม เนื้อหาการเรียนรู้ ผู้สอน ความสะดวกสบายในการเรียนรู้ และทรัพยากรที่ช่วยในกระบวนการเรียนรู้ เป็นกระบวนการสร้างความสัมพันธ์พื้นฐานของความไว้วางใจ และการเพิ่มขีดความสามารถให้กับลูกค้าของการศึกษาระดับอุดมศึกษา (Maringe and Gibbs, 2009) อีกทั้งคุณสมบัติการสอนของอาจารย์ที่มีประสิทธิภาพที่นักศึกษาต้องการ คือ อาจารย์มีความรู้ กระตือรือร้น เข้าถึงได้และเป็นมิตร มีประสบการณ์การสอนที่มีคุณค่า นักศึกษามีความกังวลเกี่ยวกับแง่มุมทางการศึกษาและมีความสนใจในสาขาวิชาของตนน้อยลง (Voss and Gruber, 2006) ซึ่ง Sangcharoon et al. (2020) ระบุว่า องค์ประกอบของการบริหารการผลิตบัณฑิต ประกอบด้วย การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมนักศึกษา ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบ Backward design เพื่อให้บัณฑิตมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีความรู้ความสามารถในการดูแลตนเอง และมีส่วนช่วยพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ให้มีความเจริญอย่างต่อเนื่องและเกิดความยั่งยืน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร บทความ งานวิเคราะห์ หนังสือ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เน้นการวิเคราะห์เชิงลึกของจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการการศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต เพื่อเป็นจุดเริ่มต้นในการบ่งชี้ให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต มีจุดเน้นที่เชี่ยวชาญเฉพาะสามารถร่วมมือกันเพื่อบูรณาการองค์ความรู้ ทรัพยากร และความเชี่ยวชาญอย่างเป็นระบบในอนาคต เป็นฐานในการกำหนดนโยบายการดำเนินงานตามพันธกิจ การร่วมมือกันข้ามศาสตร์ ข้ามสาขา บูรณาการ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการดำเนินงานเพื่อการพัฒนาทางการศึกษาที่ยั่งยืนระดับแนวหน้าของโลก เป็นกรอบแนวคิดการวิจัยและออกแบบขั้นตอนการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

แบบแผนการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed-Methods Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) (Zohrabi, 2013) เพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่มีลักษณะเกื้อกูลกันของข้อมูล โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณเพื่อศึกษาจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำปีการศึกษา 2563-2565 และการวิจัยเชิงคุณภาพ ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) เพื่อศึกษาการพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรและตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย มี 2 ส่วน ดังนี้ (1) การวิจัยเชิงปริมาณ คือ ข้อมูลจำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ 1 และ 2 ภาคปกติ และภาคพิเศษ (Full Fee) ทุกชั้นปี ระดับคณะและข้อมูลจำนวนอาจารย์ประจำ ในปีการศึกษา 2563-2565 มาศึกษาวิเคราะห์สัดส่วนจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำ ตามเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา พ.ศ. 2557 การวิจัยเชิงคุณภาพ คือ ข้อมูลแผนยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต ระยะ 3 ปี ประจำปี พ.ศ. 2566-2568 เพื่อศึกษาการพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต

เครื่องมือวิจัย

1. การวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือวิจัย คือ แบบตารางบันทึกข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป เป็นเครื่องมือสำหรับวิเคราะห์สัดส่วนจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่อจำนวนอาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต ปีการศึกษา 2563-2565 ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อวิเคราะห์จำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ที่ปฏิบัติงานจริง จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา และสรุปผลวิเคราะห์ค่าความแตกต่างระหว่างจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำ โดยผู้วิจัย วิเคราะห์หาสัดส่วน ค่าความแตกต่างทำการเปรียบเทียบกับค่ามาตรฐานตามเกณฑ์มาตรฐาน และแปลผลเป็นคะแนนตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา พ.ศ. 2557

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือวิจัย คือ แบบสรุปผลการวิเคราะห์ความท้าทายเชิงกลยุทธ์ (Strategic Challenges: SC) ความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์ (Strategic Advantages: SA) และโอกาสเชิงกลยุทธ์ (Strategic opportunities: SO) โดยผู้วิจัยวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT: Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats) และปัจจัยภายนอก (PESTEL: Political, Economic, Social, Technological, Environmental, Legal) จากแผนยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต ระยะ 3 ปี ประจำปี พ.ศ. 2566-2568

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาวิเคราะห์จำนวนนักศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต ตามประชากรและตัวอย่าง จากฐานข้อมูลจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า ใช้ข้อมูลจากกองนโยบาย ยุทธศาสตร์และแผนมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และจำนวนอาจารย์ที่ปฏิบัติงานจริง ใช้ข้อมูลจากฐานข้อมูลการประกันคุณภาพการศึกษา งานนโยบาย ยุทธศาสตร์และแผน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต

2. ศึกษาวิเคราะห์ความท้าทายเชิงกลยุทธ์ ความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์ และโอกาสเชิงกลยุทธ์ โดยวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT) และปัจจัยภายนอก (PESTEL) จากข้อมูลแผนยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต ระยะ 3 ปี ประจำปี พ.ศ. 2566-2568

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

การวิจัยเชิงปริมาณใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ คำนวณหาสัดส่วนของข้อมูลตามสูตรการคำนวณค่าหน่วยกิตนักศึกษา (Student Credit Hours: SCH) สูตรคำนวณค่าจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า สูตรคำนวณสัดส่วนจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาต่ออาจารย์ประจำ และสูตรการคำนวณค่าความแตกต่างจากเกณฑ์มาตรฐาน (Office of the Higher Education Commission, 2014) หาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Average) ในแต่ละตัวเทียบกับข้อมูลทั้งหมด เมื่อกำหนดค่าความแตกต่างจากเกณฑ์มาตรฐานแล้ว นำค่าร้อยละมาคำนวณคะแนน ดังนี้ ค่าร้อยละไม่เกินร้อยละ 10 คิดเป็น 5 คะแนน ค่าร้อยละเกินร้อยละ 20 คิดเป็น 0 คะแนน และค่าร้อยละตั้งแต่ 10.01 และไม่เกินร้อยละ 20 นำมาคิดคะแนนดังนี้

$$\text{คะแนนที่ได้} = \frac{(20 - \text{ค่าร้อยละจากการคำนวณค่าความแตกต่าง}) \times 5}{10}$$

10

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ใช้ในการตีความและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร บทความ งานวิเคราะห์ หนังสือ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เน้นการวิเคราะห์เชิงลึกของจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า เพื่อพัฒนาการบริหารการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต โดยสร้างข้อสรุปการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive) ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการบรรยายและนำเสนอแบบความเรียง

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์จำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำปีการศึกษา 2563-2565 พบว่ากลุ่มสาขาบริหารธุรกิจ พาณิชยศาสตร์ บัญชี การจัดการ การท่องเที่ยว เศรษฐศาสตร์ (F01) มีสัดส่วนจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำตามเกณฑ์มาตรฐานคือ 25:1 สัดส่วนจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำที่ปฏิบัติงานจริงมากที่สุด คือ ปีการศึกษา 2563 อยู่ที่ 13.89 ค่าความแตกต่างจากเกณฑ์มาตรฐานอยู่ที่ -44.42 อยู่ในระดับคะแนน 5 รองลงมา คือ ปีการศึกษา 2564 อยู่ที่ 13.00 ค่าความแตกต่างจากเกณฑ์มาตรฐานอยู่ที่ -47.99 อยู่ในระดับคะแนน 5 และปีการศึกษา 2565 อยู่ที่ 11.14 ค่าความแตกต่างจากเกณฑ์มาตรฐานอยู่ที่ -55.45 อยู่ในระดับคะแนน 5 กลุ่มสาขาสังคมศาสตร์/มนุษยศาสตร์ (F02) มีสัดส่วนจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำตามเกณฑ์มาตรฐานคือ 25:1 สัดส่วนจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำที่ปฏิบัติงานจริงมากที่สุด คือ ปีการศึกษา 2563 อยู่ที่ 11.33 ค่าความแตกต่างจากเกณฑ์มาตรฐานอยู่ที่ -54.67 อยู่ในระดับคะแนน 5 รองลงมาคือปีการศึกษา 2564 อยู่ที่ 8.89 ค่าความแตกต่างจากเกณฑ์มาตรฐานอยู่ที่ -64.46 อยู่ในระดับคะแนน 5 และปีการศึกษา 2565 อยู่ที่ 8.61 ค่าความแตกต่างจากเกณฑ์มาตรฐานอยู่ที่ -65.56 อยู่ในระดับคะแนน 5 กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพ (F03) มีสัดส่วนจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำตามเกณฑ์มาตรฐานคือ 20:1 สัดส่วนจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำที่ปฏิบัติงานจริง

มากที่สุดคือปีการศึกษา 2565 อยู่ที่ 10.43 ค่าความแตกต่างจากเกณฑ์มาตรฐานอยู่ที่ -47.87 อยู่ในระดับคะแนน 5 รองลงมาคือปีการศึกษา 2563 อยู่ที่ 8.49 ค่าความแตกต่างจากเกณฑ์มาตรฐานอยู่ที่ -57.98 อยู่ในระดับคะแนน 5 และปีการศึกษา 2564 อยู่ที่ 8.40 ค่าความแตกต่างจากเกณฑ์มาตรฐานอยู่ที่ -57.53 อยู่ในระดับคะแนน 5 และกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพ (F04) มีสัดส่วนจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำตามเกณฑ์มาตรฐานคือ 20:1 สัดส่วนจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำที่ปฏิบัติงานจริงมากที่สุดคือปีการศึกษา 2565 อยู่ที่ 6.24 ค่าความแตกต่างจากเกณฑ์มาตรฐานอยู่ที่ -68.81 อยู่ในระดับคะแนน 5 รองลงมา คือปีการศึกษา 2563 อยู่ที่ 6.00 ค่าความแตกต่างจากเกณฑ์มาตรฐานอยู่ที่ -69.98 อยู่ในระดับคะแนน 5 และปีการศึกษา 2564 อยู่ที่ 5.37 ค่าความแตกต่างจากเกณฑ์มาตรฐานอยู่ที่ -73.13 อยู่ในระดับคะแนน 5 โดยสรุปภาพรวมทั้ง 3 ปีการศึกษา พบว่า สัดส่วนจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำที่ปฏิบัติงานจริงทุกกลุ่มสาขาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต มีค่าความแตกต่างจากเกณฑ์มาตรฐานอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานกำหนดทั้งหมด ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สรุปผลการวิเคราะห์สัดส่วนจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ที่ปฏิบัติงานจริง จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา

คณะ/ กลุ่ม สาขา	ปี การศึกษา	สัดส่วนนักศึกษาเต็มเวลาต่ออาจารย์ประจำที่ปฏิบัติงานจริง		สัดส่วนนักศึกษาเต็มเวลา เทียบเท่า ต่ออาจารย์ ประจำที่ ปฏิบัติงานจริง	การหาค่าความแตกต่างจากเกณฑ์มาตรฐาน		คะแนน ที่ได้
		จำนวนนักศึกษาเต็ม เวลาเทียบเท่า	จำนวนอาจารย์ ที่ปฏิบัติงานจริง (ไม่รวมลาศึกษาต่อ)		สัดส่วนนักศึกษาเต็ม เวลาเทียบเท่า ต่ออาจารย์ประจำ ตามเกณฑ์มาตรฐาน	ค่าความ แตกต่างจาก เกณฑ์ มาตรฐาน	
กลุ่มสาขาบริหารธุรกิจ พาณิชยศาสตร์ บัญชี การจัดการ การท่องเที่ยว เศรษฐศาสตร์ (คณะกรรมการบริการและการท่องเที่ยว)					25:1		
F01	2563	430.74	31	13.89	25	-44.42	5
	2564	416.11	32	13.00	25	-47.99	5
	2565	367.50	33	11.14	25	-55.45	5
กลุ่มสาขาสังคมศาสตร์/มนุษยศาสตร์ (คณะวิเทศศึกษา)					25:1		
F02	2563	543.92	48	11.33	25	-54.67	5
	2564	417.64	47	8.89	25	-64.46	5
	2565	387.40	45	8.61	25	-65.56	5
กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพ (วิทยาลัยการคอมพิวเตอร์)					20:1		
F03	2563	280.31	33	8.49	20	-57.53	5
	2564	277.31	33	8.40	20	-57.98	5
	2565	323.20	31	10.43	20	-47.87	5
กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพ (คณะเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม)					20:1		
F04	2563	186.14	31	6.00	20	-69.98	5

คณะ/ กลุ่ม สาขา	ปี การศึกษา	สัดส่วนนักศึกษาเต็มเวลาต่ออาจารย์ประจำที่		สัดส่วนนักศึกษา เต็มเวลา	การหาค่าความแตกต่างจากเกณฑ์		
		ปฏิบัติงานจริง			มาตรฐาน	ค่าความ แตกต่างจาก เกณฑ์	คะแนน ที่ได้
		จำนวนนักศึกษาเต็ม เวลาเทียบเท่า	จำนวนอาจารย์ ที่ปฏิบัติงานจริง (ไม่รวมเวลาศึกษาต่อ)				
2564	166.61			31	5.37	20	-73.13
2565	180.90	29	6.24	20	-68.81	5	

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต พบว่า ผลการวิเคราะห์ความท้าทายเชิงกลยุทธ์ ความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์ และโอกาสเชิงกลยุทธ์ จากการวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมและศักยภาพ และปัจจัยภายนอก พบว่า ความท้าทายเชิงกลยุทธ์ที่สำคัญ 3 อันดับแรก คือ การเงินที่ไม่แข็งแกร่งอาจเป็นอุปสรรคในการดำเนินงานและการพัฒนา (Weak Financial Position) ทรัพยากรและโครงสร้างพื้นฐานที่จำกัดอาจจำกัดความสามารถในการสร้างสรรค์และพัฒนา (Limited Resources and Infrastructure) และ ความท้าทายจากการแข่งขัน (Competition Challenges) สำหรับความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์ที่สำคัญ 3 อันดับแรก คือ มหาวิทยาลัยฯ มีชื่อเสียงด้านวิชาการที่ดี (Strong Academic Reputation) ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีความสำคัญทาง เศรษฐกิจและการท่องเที่ยว (Strategic Location) และความสามารถในการสร้างศูนย์กลางวิจัยและนวัตกรรม (Research and Innovation Center) โอกาสเชิงกลยุทธ์ที่สำคัญ 3 อันดับแรก คือ การพัฒนาเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการ ศึกษาและการบริหารจัดการ (Emerging Technologies) ความต้องการในการศึกษาระดับสูงกำลังเพิ่มมากขึ้น (Growing Demand for Higher Education) และการร่วมมือกับมหาวิทยาลัยและองค์กรนานาชาติ (Collaborating with Universities and International Organizations) ตามภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ผลกระทบต่อการดำเนินงานและศักยภาพความพร้อม
ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์จำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำ ปีการศึกษา 2563-2565 เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต พบว่า จำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าเป็นข้อมูลสำคัญในการประเมินและวางแผนทรัพยากรที่ใช้ในการศึกษาและการสอนในสถาบันการศึกษา ปัจจัยสำคัญที่ใช้ข้อมูลจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่ามาช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารคือ ด้านปริมาณการเรียนรู้ ด้านการวางแผนทรัพยากร ด้านการประเมินประสิทธิภาพ และด้านการจัดทำงานงบประมาณ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Siriyota (2022) กล่าวว่า จำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำเป็นข้อมูลพื้นฐานของผู้บริหารระดับมหาวิทยาลัยและระดับหน่วยงานที่จะนำไปใช้ในการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับ การวางแผน การพัฒนามหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานเป็นข้อมูลหนึ่งที่สำนักงานงบประมาณใช้ในการพิจารณาสนับสนุนงบประมาณที่เป็นค่าตอบแทน ค่าใช้สอยและวัสดุ ตลอดจนความพยายามที่จะให้การอุดหนุนมหาวิทยาลัย/สถาบันในการผลิตบัณฑิต เป็นค่าใช้จ่ายต่อหัว (Unit Cost) เพื่อจัดสรรงบประมาณอุดหนุนทั่วไป (Block Grant) และการประกันคุณภาพหลักสูตร ตลอดจนเป็นข้อมูลในการวางแผนกรอบอัตรากำลังอาจารย์ให้สอดคล้องกับภาระงานสอนที่แท้จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Thainta (2018) ที่กล่าวว่าจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่อจำนวนอาจารย์ประจำ เป็นข้อมูลที่ใช้ประกอบการกำหนดกรอบอัตรากำลังอาจารย์ ตลอดจนการนำข้อมูลที่ได้มาไปใช้ประกอบการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา นอกจากนี้จำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า ยังนำไปใช้ประกอบการศึกษาต้นทุนต่อหน่วยผลผลิตและจุดคุ้มทุนของการบริหารหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Sopa (2022) กล่าวว่า ต้นทุนหน่วยผลผลิตนักศึกษาในภาพรวมของคณะครุศาสตร์ เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารในการจัดการด้านการเงิน การใช้ทรัพยากร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลและสร้างโอกาสในการแข่งขัน

ทุกกลุ่มสาขาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต มีสัดส่วนจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำที่ปฏิบัติงานจริงมากที่สุด คือ ปีการศึกษา 2563 อาจเนื่องมาจากเป็นสถานการณ์ก่อนเกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ค่าความแตกต่างระหว่างจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำและอยู่ในระดับคะแนน 5 โดยสรุปภาพรวมทั้ง 3 ปีการศึกษา พบว่า สัดส่วนจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำที่ปฏิบัติงานจริงทุกกลุ่มสาขาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต อยู่ในระดับที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานกำหนด สอดคล้องกับการวิจัยของ Siriyota (2022) กล่าวว่า หากสัดส่วนจำนวนนักศึกษามากกว่าจำนวนอาจารย์ประจำมากกว่าเกณฑ์มาตรฐาน จะส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากอาจารย์จะมีภาระงานที่เพิ่มมากขึ้น โดยจำนวนอาจารย์ประจำ 1 คน จะต้องรับผิดชอบดูแลนักศึกษาที่สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าที่กำหนดไว้ แต่หากจำนวนนักศึกษาเต็มเวลามีจำนวนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานก็จะส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการด้านงบประมาณ และแผนการบริหารงานบุคลากรของคณะ/หน่วยงาน ที่มีจำนวนอาจารย์มากกว่านักศึกษาเกินความจำเป็นและสอดคล้องกับการวิจัยของ Pampoothong (2023) กล่าวว่า ผลการวิเคราะห์จำนวนนักศึกษาเต็มเวลาถูกนำไปใช้ประโยชน์ในการรายงานผลการดำเนินงานเพื่อรับการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ใช้วางแผนอัตรากำลังของหลักสูตร ล่วงหน้า 1-2 ปี และพิจารณาเตรียมการเพิ่มหรือค้นหาอาจารย์ที่มีคุณสมบัติมาเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรในกรณีการรับนิสิตเพิ่มหรือหลักสูตรที่ต้องดูแลนิสิตจำนวนมาก ส่วนในระดับคณะนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดแผนอัตรากำลังในภาพรวมของแต่ละหลักสูตร การประเมินผลปฏิบัติงาน การจูงใจ การเพิ่มค่าตอบแทน การต่อสัญญาจ้าง รวมทั้งการเตรียมการหาอัตรากำลังทดแทน ในกรณี

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกียรตินิยมอาชีวการ หรือกรณีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรขาดหายไป และเป็นข้อมูลในการตัดสินใจของผู้บริหารระดับคณะ กรณีได้รับอัตราจัดสรรตำแหน่งอาจารย์จากมหาวิทยาลัย สอดคล้องกับการวิจัยของ Saengduenchay (2020) กล่าวว่า แนวทางการพัฒนาคุณภาพจากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาควรพิจารณา ทบทวนการจัดทำแผนที่กลยุทธ์ (Strategy Map) ให้สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์และแผนยุทธศาสตร์ให้เป็นกลไกเดียวกัน เพื่อให้ทุกหลักสูตรได้นำไปพัฒนาระบบคุณภาพอื่นที่มีความท้าทายและสามารถสะท้อนคุณภาพ ผลการดำเนินงานและการขับเคลื่อนการพัฒนาหน่วยงานจัดการเรียนการสอนและมหาวิทยาลัยให้พัฒนาสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งควรสร้างทีมงานที่สามารถพัฒนางานวิจัยที่บูรณาการและสนับสนุนระบบการพัฒนาคุณภาพงานด้านต่าง ๆ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ครอบคลุมทุกพันธกิจแก่บุคลากรสายวิชาการ ซึ่งอาจจะต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนา และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

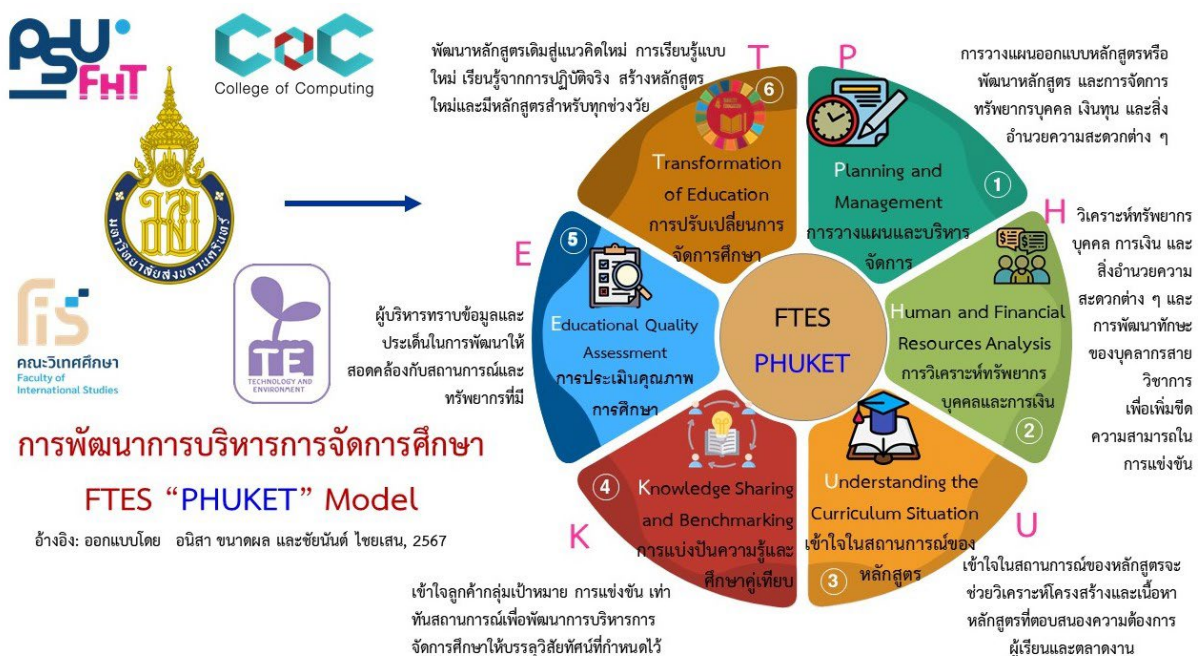
กล่าวโดยสรุปคือ การวิเคราะห์จำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้มหาวิทยาลัยสามารถบริหารจัดการการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เป็นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่จะช่วยให้สามารถปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการการศึกษาได้ตรงตามความต้องการและความคาดหวังของนักศึกษาและอาจารย์ โดยองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัยนี้ คือ **การวางแผนและจัดสรรทรัพยากร** สามารถวางแผนการจัดสรรอาจารย์ได้อย่างเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษาในแต่ละสาขาวิชา ลดปัญหาการขาดแคลนหรือการมีอาจารย์เกินความจำเป็น **การวางแผนงบประมาณ** ทำให้การจัดสรรงบประมาณเป็นไปตามความต้องการที่แท้จริง โดยคำนึงถึงสัดส่วนการใช้งานทรัพยากรของแต่ละสาขาวิชา **การปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน** ช่วยให้สามารถประเมินภาระงานของอาจารย์ได้ดีขึ้น เช่น หากพบว่าอาจารย์มีภาระงานเกินควร สามารถพิจารณาเพิ่มอาจารย์หรือลดจำนวนนักศึกษาได้ **การปรับปรุงหลักสูตร** ช่วยในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับจำนวนและคุณภาพของอาจารย์ที่มีอยู่ **การพัฒนานโยบายการศึกษา** สามารถกำหนดนโยบายการรับสมัครนักศึกษาในแต่ละปีการศึกษาได้อย่างเหมาะสม เพื่อไม่ให้เกินขีดความสามารถในการจัดการของอาจารย์ **การจัดสรรทรัพยากรสนับสนุนนักศึกษา** ช่วยในการวางแผนการจัดสรรทรัพยากรสนับสนุนต่าง ๆ ที่เพียงพอ **การวิเคราะห์และติดตามประสิทธิภาพ** ช่วยในการประเมินคุณภาพการสอนและการสนับสนุนทางการศึกษาที่นักศึกษาได้รับ หากพบปัญหาสามารถแก้ไขและปรับปรุงได้ทันที **การวิเคราะห์แนวโน้มการศึกษา** ช่วยในการติดตามและวิเคราะห์แนวโน้มการศึกษาในแต่ละสาขาวิชาและปรับกลยุทธ์การเรียนการสอนให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง **การพัฒนาระบบบริหารจัดการ** ช่วยในการพัฒนาระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ เช่น ระบบการติดตามภาระงานของอาจารย์ ระบบการรายงานผลการศึกษา เป็นต้น **การสร้างดัชนีชี้วัดประสิทธิภาพ** ช่วยสร้างตัวชี้วัดประสิทธิภาพ (Key Performance Indicators: KPIs) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของอาจารย์และสาขาวิชาต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยครั้งนี้ จะเห็นว่าผลการวิเคราะห์จำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า เป็นสิ่งที่สำคัญอย่างมากในหลาย ๆ ด้าน เพราะมีประโยชน์ทั้งในด้านการวางแผนทางการศึกษา การบริหารจัดการทรัพยากร และการพัฒนาทางวิชาการของสถาบันการศึกษา เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการทำให้สถาบันการศึกษาเข้าใจและตอบสนองต่อความต้องการของนักศึกษาและการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในวงกว้าง จากผลการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยจึงขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวข้างต้นมาประยุกต์และนำเสนอรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการการศึกษา

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต โดยใช้ข้อมูลการวิเคราะห์จำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำ ปีการศึกษา 2563-2565 เพื่อพัฒนาการบริหารการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต ทุกระดับนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับเปลี่ยนการจัดการศึกษาให้บรรลุวิสัยทัศน์ ด้วยคำว่า FTES “PHUKET” model ดังนี้

ภาพที่ 3 การพัฒนาการบริหารการจัดการศึกษา FTES “PHUKET” model

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

2.1 การวิเคราะห์จำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าควรวิเคราะห์เป็นรายหลักสูตรเพื่อให้ทราบถึงข้อมูลเชิงลึกในการหาสาเหตุสัดส่วนจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำที่ปฏิบัติงานจริง ที่มีค่าความแตกต่างจากเกณฑ์มาตรฐานอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานกำหนด ควรสัมภาษณ์ผู้บริหารและอาจารย์ประจำหลักสูตรเพิ่มเติมเพื่อสอบถามหาสาเหตุของผลการวิเคราะห์ที่ต่ำกว่าเกณฑ์

2.2 วิเคราะห์แนวโน้มของจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า เพื่อหาสาเหตุการเพิ่มหรือลดของจำนวนนักศึกษา ศึกษาเปรียบเทียบกับสถาบันอุดมศึกษาอื่นในหลักสูตรที่มีลักษณะใกล้เคียงกันเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนรู้ถึงแนวปฏิบัติที่ดี และคาดการณ์แนวโน้มความต้องการของหลักสูตรในอนาคต เพื่อพัฒนาออกแบบหลักสูตรที่สอดคล้องตามความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงาน ให้สามารถวางแผนด้านกรอบอัตราค่าจ้าง การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาทักษะของอาจารย์ และกำหนดโครงสร้างหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 ควรวิเคราะห์ผลกระทบของตัวชี้วัดตามการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาเชิงยุทธศาสตร์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

2.4 ควรวิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วยผลิตและจุดคุ้มทุนหลักสูตร เพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินงานด้านงบประมาณที่แท้จริง

เอกสารอ้างอิง

- ASEAN University Network (AUN-QA). (2020). *The Guide to AUN-QA Assessment at Programme Level Version 4.0*. [Online]. Retrieved October 20, 2023, from: <https://shorturl.at/dgmv8>
- Bangkokbiznews. (2023). *Workers must know! 10 important career skills today and in the next 5 years*. [Online]. Retrieved February 19, 2024, from: <https://shorturl.at/dPR03>. (in Thai)
- Hansopa, R., Subhakicco, S.P., Chusorn, P., Sonsuwan, S., and Bungsane, M. (2020). Learning Management in 21st Century: Theory toward Implementation. *Dhammathas Academic Journal*, 20(2), 163-172. (in Thai)
- Kanadphol, A. (2023). Analyze the Efficiency of Expenditure Budget Income, Phuket Campus Office, Prince of Songkla University Phuket Campus, Fiscal Year 2019-2022. *Journal of Arts Management*, 7(3), 1053-1071. (in Thai)
- Maringe, F. and Gibbs, P. (2009). *Marketing Higher Education Theory and Practice*. Glasgow: Bell and Bain. <https://shorturl.at/imAU1>
- Ministry of Higher Education Science Research and Innovation. (2021). *Policy for defining groups of higher education institutions (revised edition)*. [Online]. Retrieved December 6, 2023, from: <https://shorturl.at/eqsQY>. (in Thai)
- Office of the Higher Education Commission. (2014). *Manual for the Internal Quality Assurance for Higher Education Institutions 2014*. [Online]. Retrieved October 20, 2023, from: <https://shorturl.at/alsPZ>. (in Thai)
- Panich, V. (2013). *Creating learning for the 21st century*. Bangkok: Charoen printing. (in Thai)
- Parnpoothong, R. (2023). A Study of Guideline for Using the Full-Time Equivalent and the Ratio of Academic Staffs to Student Analysis to Curriculum Administration Plan in Faculty of Education, Naresuan University. *Council of University Administrative Staff of Thailand*, 12(3), 45-55. (in Thai)
- Policy Strategy and Planning Division. (2023). *Full-time student information (FTES)*. Prince of Songkla University. [Online]. Retrieved October 16, 2023, from: <https://shorturl.at/ciuOX>. (in Thai)
- Prince of Songkla University Phuket Campus. (2023). *Vision Mission Prince of Songkla University Phuket Campus*. [Online]. Retrieved December 20, 2023, from: <https://www.psu.ac.th/phuket/vision-mission/>. (in Thai)
- Saengduenchay, R. (2020). Internal educational quality assessment at the curriculum level academic year 2014 -2019. *Journal of Graduate MCU KhonKaen Campus*, 7(4), 283-298. (in Thai)

- Sangcharoon, S., Usaho, C., Siribanpitak, P. (2020). Graduate Production Management Strategies based on the Concept of National Economic Sustainable Development. *Journal of Education Studies*, 48(1), 332-335. (in Thai)
- Siriyota, C. (2022). An Analysis of the Number of Full-time Equivalent Students to the Number of Full-time Teachers (FTES) Affecting the Implementation of Internal Educational Quality Assurance at Faculty Level, Academic Year 2016-2020, of the Faculty of Engineering a University. *Council of University Administrative Staff of Thailand*, 11(3), 78-87. (in Thai)
- Sopa, A. (2022). Cost Per Unit and Break - Even Point of Curriculum Administration Faculty of Education Nakhon Phanom University Year 2020. *Journal of Education Faculty of Education Nakhon Phanom University*, 3(1), 1-15. (in Thai)
- Thainta, S. (2018). Analysis of the difference between the number of full-time students (FTES) per full-time faculty member of Chiang Mai Rajabhat University. Chiang Mai: Chiang Mai Rajabhat University. (in Thai)
- Voss, R., and Gruber, T. (2006). The desired teaching qualities of lecturers in higher education: a means end analysis. *Quality Assurance in Education*, 14(3), 217-242.
- William, J. P. (1997). *Teaching and Research Quality Indicators and the Shaping of Higher Education* [Paper presented]. *The Proceedings of the 37th Annual Forum of The Association for Institutional Research*, 18-21 May 1997, Orlando, Florida.
- Zhang, J. (2023). The Effectiveness of Reciprocal Peer Teaching in an EAP Class. *English Language Teaching*, 16(2), 35-42.
- Zohrabi, M. (2013). Mixed Method Research: Instruments, Validity, Reliability and Reporting Findings. *Theory and Practice in Language Studies*, 3(2), 254-262.
- UNESCO Institute for Statistics. (2023). *Full-time equivalent number of students*. UNESCO Institute for Statistics. [Online]. Retrieved October 20, 2023, from: <https://shorturl.at/uAC38>